

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 64272063-610- **309255**
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/20707)

GÜNLÜDÜR

03 Şubat 2025

7/20707

GK 71

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 25/12/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1553950 sayılı yazınız.

Muğla Milletvekili Sayın Selçuk ÖZDAĞ'ın tarafıma tevcih ettiği 7/20707 esas numaralı yazılı soru önergesi Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Alparslan BAYRAKTAR
Bakan

Ek: 7-20707 Esas Numaralı Önerge Cevabı (1 Sayfa)

**MUĞLA MİLLETVEKİLİ SAYIN SELÇUK ÖZDAĞ'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR**

**DÖNEM
28/3**

**ESAS NO
7/20707**

Metsamor Nükleer Güç Santrali'nde (Metsamor NGS) meydana gelebilecek acil durumlara ilişkin Bakanlığımız ve ilgili kuruluşları ile AFAD Başkanlığı tarafından yürütülen çalışmalar sürekli güncellenerek devam etmektedir. Alınan tedbirlere ek olarak, AFAD Başkanlığı koordinatörlüğünde, özellikle Iğdır ve civar illerde yaşayan vatandaşlarımıza yönelik olarak farkındalık oluşturma ve muhtemel bir acil durum öncesi gerekli hazırlıkların yönetilmesi amacıyla bilgilendirme çalışmaları da yapılmaktadır.

Ayrıca, Nükleer Düzenleme Kurumu (NDK), Iğdır ili ve çevresini uluslararası standartlar çerçevesinde yürütülen Iğdır Çevresi Radyolojik İzleme Faaliyeti dahilinde yakından takip etmektedir. Bu faaliyette, havadaki gama radyasyon doz hızı anlık olarak; toprak, bitki, gıda, yem, su, biyoindikatör vb. çevresel ortamlar ise radyolojik ölçüm ve analizler ile düzenli olarak kontrol edilmektedir. Ülkemizin birçok noktasında olduğu gibi Ermenistan sınırimız da Radyasyon Erken Uyarı Sistemi Ağına (RESA) bağlı bulunmakta olup, söz konusu nükleer santralde meydana gelebilecek olası bir kaza sonrası doz seviyeleri için senaryoların çalışılması ve acil koruyucu önlemlerin belirlenmesinin yanı sıra Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu (TENMAK) gibi ilgili kuruluşlarımız tarafından konuya yönelik bilimsel araştırma ve projeler yürütülmektedir.

Metsamor NGS'den kaynaklı herhangi bir radyoaktif madde salımı, Ermenistan sınırına yakın olarak konuşlandırılan RESA istasyonları aracılığıyla anında tespit edilebilmektedir. Radyasyon düzeylerinde olası bir artış İl Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezi'ne (İAADYM) hemen bildirilecek ve Ulusal Radyasyon Acil Durum Planı (URAP) ile uyumlu olarak hazırlanan Iğdır İl Radyasyon Acil Durum Planı kapsamında gerekli adımlar uygulanacaktır.

Metsamor NGS Ülkemizin de üyesi olduğu Uluslararası Atom Enerjisi Kurumu (IAEA) tarafından yakından izlenmektedir. IAEA'nın söz konusu tesisin yapısal eksikliklerinden kaynaklanan güvenlik zaaflarını gidermeye yönelik olarak yürüttüğü çalışmalar, santralin yeniden çalışmaya başladığı tarihten bu yana sürdürülmektedir. IAEA'nın çalışmaları, Metsamor'a düzenlenen denetim amaçlı güvenlik misyonları aracılığıyla gerçekleştirilmekte, her misyon sonrasında ayrıntılı rapor hazırlanmaktadır. Metsamor'un, yapısal eksiklikleri nedeniyle insan ve çevre sağlığı bakımından oluşturduğu riskler, IAEA'nın saklayıcısı olduğu Nükleer Güvenlik Sözleşmesi kapsamında gözden geçirme toplantılarında ele alınmaktadır. Santralin yeniden çalıştırılma kararı alınmasından itibaren NDK Metsamor reaktörüne ilişkin gelişmeleri izlemeye ve gerekli önlemleri almaya başlamıştır.

Anılan nükleer santralin durumu yakından izlenmekte, güvenlik bakımından eksiklikleri gerek IAEA, gerek Avrupa Komisyonu nezdinde gündemde tutulmaktadır. Öte yandan; Metsamor nükleer santralinin oluşturduğu riskler, IAEA'nın 60. Genel Konferansında ülkemiz tarafından açıklanan ulusal bildiride dile getirilmiştir. Bu bildiride; uluslararası topluma çağrıda bulunularak, bölgemiz ve dünyanın ikinci bir Çernobil vakasını kaldıramayacağı ifade edilmiş, mevcut risklerin ortadan kaldırılması için Metsamor Nükleer Santralinin kapatılması gerektiği ifade edilmiştir.

Bu kapsamda gerek ulusal gerekse uluslararası mecralarda Ülkemiz menfaatini koruyacak şekilde adımlar atılmakta olup, söz konusu santral ile ilgili görüşler her fırsatta ilgili organizasyonlarda dile getirilmekte ve süreç yakından takip edilmektedir.

Ermenistan, 1963 tarihli Nükleer Zarardan Hukuki Sorumluluğa Dair Viyana Sözleşmesi'ne taraftır. Dolayısıyla olası bir acil durum halinde nükleer zararların tazmininde bu sözleşme hükümleri uygulanacaktır. Herhangi bir nükleer kaza meydana geldiğinde söz konusu zararlar, uluslararası hukuk çerçevesinde ya da genel borçlar hukuku çerçevesinde tazmin edilecektir. Ayrıca, Ermenistan'ın ilgili mevzuatına göre, nükleer enerji sektörü devlet tekelinde bulunmaktadır. Konu ile ilgili uluslararası örgütlerin verilerine bakıldığında, Ermenistan'daki nükleer santral için mali teminat sınırı bulunmamaktadır.